

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

1 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 119 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

Література

1. Гуманізація процесу навчання в школі: навчальний посібник / за ред. С. П. Бондар. 2-ге вид., доповн. Київ : Стилос, 2001. 256 с.
2. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта : теорія і практика. Київ, 2006. 431 с.
3. Молостцова И. Художньо-інтерпретаційна компетентність як професійно значима Художественно-интерпретационная компетентность как профессионально значимая характеристика современного педагога-музыканта. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/hudozhestvenno-interpretatsionnaya-kompetentnost-kak-professionalno-znachimaya-harakteristikasovremennogo-pedagoga-muzykanta/viewer>.
4. Пічкур М. Оволодіння засобами композиції – об’єктивна передумова формування художньо-творчої компетентності майбутнього дизайнера. *Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти : здобутки, проблеми та перспективи*. Умань : ПП Жовтий О. О., 2012. С. 86–89.
5. Семенова О. Сутність та специфіка художньо-творчої компетентності як запорука професіоналізму вчителя образотворчого мистецтва / Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2014. № 10 (3). С. 190-196.
6. Явоненко М. Творча компетентність особистості як запорука її життєвого успіху. URL : <http://tdo.at.ua> (дата звернення: 04.10.2023).

Наталія Ашихміна,

кандидат педагогічних наук, доцент;

ДЗ «Південноукраїнський

національний педагогічний університет

імені К.Д. Ушинського; Україна, м. Одеса

АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Динаміка розвитку сучасного суспільства сприяє переосмисленню проблеми цінності, що зумовлює інтенсивний розвиток аксіологічного підходу в освітній галузі. Підготовка молоді до самостійної професійної діяльності має високий духовний сенс. У системі освіти «народжується» майбутнє людського суспільства та створюються нові соціокультурні цінності.

Психолого-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва, а також формування його професійних та фахових компетенцій передбачають створення умов гуманістичного освітнього простору, фундаментом якого може стати педагогічна аксіологія. Ряд дослідників

(М. Боришевський, В. Вихрущ, С. Лупаренко та багато ін.) вважають можливим під час підготовки фахівців для освітніх закладів у рамках вивчення педагогічних дисциплін спеціально виділити в якості методологічної основи аксіологічний підхід.

На думку сучасних учених, сутність освіти визначається цінностями. Сформоване ціннісне ставлення до світу у широкому розумінні є основним змістовим ядром і стратегічним напрямом виховання та освіти [2].

У наш час актуальною залишається проблема розвитку аксіологічного потенціалу особистості здобувача в освітньому середовищі закладу вищої освіти. Протягом студентських років відбувається інтенсивний синтез сукупності та ієрархії мотивів, сили емоційно-вольового порядку, які забезпечують досягнення життєвих цілей, а також визначення ціннісних орієнтацій. Ці орієнтації є ключовими показниками рівня розвитку духовності особистості та визначають спосіб її залучення до цінностей культури через формування внутрішнього суб'єктивного світу [1].

Ураховуючи вищезначене, можна зробити припущення, що ключовими рисами аксіологічного потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва є:

- синтез знань, формування системи ціннісних відносин та регулювання сил емоційно-вольового порядку у процесі фахової підготовки;
- детермінованість, що передбачає наявність діалогу фахових цінностей та їх взаємодію;
- відносна стійкість, яка виявляється в здатності здобувачів «переносити» свої переконання, принципи, норми та ідеали у процес фахової підготовки;
- поліфункціональність, яка є однією з сутнісних характеристик аксіологічного потенціалу особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Креативна орієнтація, що розкриває індивідуальність майбутнього фахівця та служить засобом самореалізації, утілюється в системі ціннісних орієнтацій, яка формується під час фахової підготовки здобувачів. Ця система базується на усвідомленні музики та музично-педагогічної освіти як «світу» музично-педагогічних цінностей, що постійно розвиваються. Вона виражається у:

- сформованій пізнавальній потребі та ціннісному осмисленні музики й мистецької освіти;
- розумінні особистості учня як ціннісної центрації музично-педагогічного процесу, а також визначенні майбутнім учителем музичного мистецтва місця власного «Я» в музично-педагогічній реальності;
- набутті здатності до синтетично-діалогового спілкування як способу створення аксіосфери в художньо-освітньому просторі.

Слід звернути увагу на те, що формування ціннісних орієнтацій в майбутніх учителів музичного мистецтва базується на принципі творчої взаємодії між музикою (об'єктом пізнання), викладачем та здобувачами (колективними суб'єктами). У процесі взаємодії виникає специфічна аксіосфера, де розвиваються та зберігаються музично-педагогічні цінності.

Суть фахової підготовки вчителя музичного мистецтва виражається у таких аксіологічних аспектах:

- осмислення музики як процесу створення та функціонування музично-освітніх цінностей;

- реалізація принципу ціннісної взаємодії між об'єктом та колективним суб'єктом пізнання в художньо-освітньому процесі;

- «обмін цінностями», який передбачає взаємне «збагачення» цінностями суб'єктів художньо-освітнього процесу.

Отже, процес ціннісного розвитку майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки повинен бути спрямований на систематичний та цілеспрямований рух від пізнання та ціннісного осмислення фахових знань до продуктивного діалогу. Цей діалог сприяє набуттю особистісних смислів, асиміляції професійних та фахових цінностей, а також усвідомленню універсальних загальнолюдських, національних і духовних цінностей.

Література

1. Боришевський, М. Й. (2010). Дорога до себе : Від основ суб'єктності до вершин духовності : Монографія. Київ : Академвидав,. 416 с.

2. Вихрущ, В. О. (2019). Механізми аксіології сучасної педагогіки: спроба системного аналізу. *Педагогічні науки*. 2019. №87. С. 9-15. <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4218>.

В'ячеслав Дашковський,
професор; Одеська національна музична
академія імені А. В. Нежданової
Україна, м. Одеса

**ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАД ПОЛІФОНІЧНИМИ ТВОРАМИ З
МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ У ГАЛУЗІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В
ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАНОЛІ ПІДГОТОВКИ**